

Voetbalwereld

Speren tegen nucleaire raketten

Elias van der Plicht

Het internationale voetbal wordt geregeerd door een selecte groep rijken. Als dat zo blijft zal Ajax, PSV of Feyenoord nooit meer de Champions League kunnen winnen.

Het begon in 2003, toen de Russische oliemiljardair Roman Abramovitsj eigenaar werd van de Engelse voetbalclub Chelsea.

Negen jaar later, toen hij met Chelsea de Champions League won, had Abramovitsj in totaal € 2 mrd in de Londense club gestoken. Veel geld? Het is maar hoe je het bekijkt. Chelsea is voor Abramovitsj de goedkoopste verzekeringspolis die er is, zo wordt gefluisterd. Mocht Poetin de oligarch ooit lastigvallen, dan zouden de Britten hem nooit of te nimmer asiel weigeren. Voetbal als politieke bescherming.

Tot nu toe hoefde Abramovitsj niet terug te vallen op deze alternatieve verzekering. De relatie met het Kremlin lijkt nog uitstekend. Tijdens een cruise door de Caraïben was op een van de peerdure jachten van de clubeigenaar de ontvangst van het televisiesignaal niet optimaal. Abramovitsj pakte de telefoon en tikte het nummer van Poetin in: of de Russische president even de satelliet een tikkie wilde draaien. Enige haast daarbij zou fijn zijn, want Chelsea had zojuist afgetrap.

Abramovitsj stond aan het begin van

Financial unfair play PSG werd door de Uefa bestraft voor zijn financiële beleid, maar de boete was voor de eigenaar uit Qatar een schijntje

een revolutie in het internationale betaald voetbal. Russische, Amerikaanse, Aziatische en Arabische miljonaars volgden zijn voorbeeld en kochten zich in bij tientallen voetbalclubs, niet alleen als verzekeringspolis, maar ook om te pronken met hun speeltje. Of om zwart geld wit te wassen.

In *Slag om de skyboxen* beschrijven voetbaljournalisten Tom Knipping en Iwan van Duren de gevolgen daarvan in een stijl waarbij cynisme, humor en verbazing met elkaar zijn vermengd. Eerder schreef het duo boeken over match-fixing; nu waarschuwen ze voor de in-

vloed in het voetbal van de snelle jongens met geld. Een smetje zijn de oneffenheden in de tekst. Waar de voetbalclubs geld uitgeven als water, bezuinigde de uitgever op een goede eindredacteur.

De voetbalrevolutie van Abramovitsj en de zijnen leidt tot bizarre taferelen. Zo verweet de Maleisische eigenaar van Cardiff City zijn keeper een gebrek aan scorend vermogen en blies hij op het laatste moment de aankoop van een voetballer af, toen hij vernam dat de speler in het Chinese jaar van het schaap was geboren.

AS Monaco kwam in handen van Dmi-

Eigenaar Roman Abramovitsj tilt de beker nadat Chelsea in 2012 de Champions League-finale heeft gewonnen van Bayern München.

FOTO: RTR

tri Rybolovlev, een Rus die ooit een jaar vastzat op verdenking van moord, maar vrij kwam nadat essentiële bewijsstukken plots waren verdwenen. In het jaar 2000 werkten de Monegasken met een budget dat tegenwoordig wordt verdiend door één enkele speler. Wegens een scheiding is Rybolovlevs vermogen in 2014 tot \$ 4 mrd gehalveerd, maar dat is nog altijd acht keer de omzet van de totale Nederlandse eredivisie.

Zo krijgt een select groepje rijkards steeds meer Europese voetbalclubs in handen. En dat is niet zonder risico, zo ondervonden ze in Schotland, waar de in 1872 opgerichte club Glasgow Rangers ten onder ging omdat de eigenaar op de pof leefde.

Maar de kolonisering van het voetbal leidt vooral tot problemen bij clubs zonder steenrijke eigenaars, zoals Ajax. De Amsterdamse club wil niet worden overgenomen door een sjeik met geld, maar neemt het daardoor in de Champions League geregeld op tegen tegenstanders met spelers binnen hun gelederen die in hun eentje vele malen meer waard zijn dan de complete selectie van de Amsterdammers.

Fifa-baas Sepp Blatter zegt ervan te gruwen — 'de meerderheid vecht met speren, terwijl een paar hebzuchtigen nucleaire raketten inzetten' — maar laat het er verder bij zitten. De Europese voetbalbond Uefa kwam wel in actie. Financial Fair Play werd ingevoerd: clubs mogen niet meer uitgeven dan er binnenkomt. Paris Saint-Germain lacht hierom. Sinds de Parijzenaars in 2011 werden overgenomen door geldschietters uit Qatar, werden honderden miljoenen aan transfers uitgegeven. De Uefa bestrafte de club met een geldboete van € 60 mln, een bedrag dat door de emir zonder veel morren werd afgetikt.

Logisch dus dat het Ajax maar niet lukt om te overwinteren in het kampioenbal. In de Amsterdam Arena mogen ze al blij zijn als ze een treetje lager, in de Europa League, verder komen. In die competitie weet de club al niet te winnen van Steaua Boekarest. De eigenaar van de voormalige Roemeense legerclub komt niet opdagen bij de traditionele bestuurslunch voorafgaand aan de wedstrijd. 'Wat moet ik daar doen? De voorzitter van Ajax draagt schoenen van € 200. Die van mij kosten € 4000.'

Elias van der Plicht is medewerker non-fictie

Slag om de skyboxen. De grote voetbalroof.
Tom Knipping en Iwan van Duren,
VI Boeken, 374 blz., € 17,95.